

Zbigniew Miler

Archiwum Muzeum Regionalnego w Barlinku

Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny nr 4, 223-227

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NADWARCIAŃSKI ROCZNIK
HISTORYCZNO-ARCHIWALNY
NR 4 - ROK 1997

Zbigniew Miler
Gorzów Wlkp.

Archiwum Muzeum Regionalnego w Barlinku

Dokumenty zgromadzone w Muzeum Regionalnym w Barlinku - poza kilkoma zaledwie wyjątkami - dotyczą dziejów miasta i jego najbliższej okolicy. Przeważają wśród nich materiały obrazujące historię powojenną, natomiast dokumenty sprzed roku 1945 są raczej nieliczne.

Prawie całe zbiory są rezultatem działalności Czesława Paśnika (1918-1982), założyciela barlineckiej Izby Pamiątek (1961 r.), następnie Muzeum Regionalnego (1971 r.), autora obszernej Kroniki Miasta, pisanej od lutego 1945 r., a także najaktywniejszego działacza Towarzystwa Przyjaciół Barlinka. Zebrane przez niego dokumenty zostały po amatorsku zinwentaryzowane i prowizorycznie opracowane, jednak bez przestrzegania zasad przyjętych w archiwistyce.

Niestety, po śmierci Czesława Paśnika zawartość archiwum uległa znacznemu przetrzebieniu. Zaginął m.in. drugi tom Kroniki Miasta oraz kilka skoroszytów zawierających dokumenty. Skutkiem tego zachowany zbiór jest obecnie mocno zdekompletowany. Zgodnie z klasyfikacją wprowadzoną jeszcze przez Paśnika możemy w nim wyróżnić następujące części i działy:

Teczka I:

Dokumentacja techniczna znakowanych szlaków turystycznych okolic Barlinka (1968-1969) - 18 pozycji.

Dokumenty z pierwszych lat powojennych, m.in. protokół Komisji Porozumiewawczej przed wyborami do Sejmu - 20 pozycji.

Zarząd Miejski w Barlinku (1945-1948), w tym protokoły posiedzeń ZM od 14 czerwca 1947 r. do 20 grudnia 1947 r. - 55 pozycji.

Miejski Komitet Frontu Jedności Narodu (1965-1972) - 47 pozycji.

Miejska Rada Narodowa (1960-1978) - 26 pozycji.

Miejska Rada Narodowa (1967) - 100 pozycji.

Sesje Miejskiej Rady Narodowej, interpelacje i zapytania radnych (1967. 1968) - 29 pozycji.

Towarzystwo Rozwoju Ziemi Zachodnich (1962-1964) - 11 pozycji.

Zespół do spraw „Mistrz Gospodarności” (1968-1969) - 10 pozycji.

Teczka II - sport:

Robotniczy Klub Sportowy „Pogoń” (1946-1948) - 118 pozycji.

Korespondencja RKS „Pogoń” (1947-1959) - 148 pozycji.

Regulaminy, instrukcje i statuty RKS „Pogoń” - 8 pozycji.

Teczka III:

Spis pionierów (1945-1947) - 20 dokumentów.

Zaświadczenia Powiatowej Rady Narodowej dla obywateli (1945-1947) - 9 pozycji.

Rozporządzenia Pełnomocnika Rządu na Obwód Myślibórz (1945-1947) - 4 pozycje.

Świadectwa niemieckie (1941-1943) - 15 pozycji.

Ulotki i przepustki z lat wojny.

Pierwsze polskie czasopisma w Barlinku, m.in. „Nasze Ziemie Zachodnie” z 1947 r. i „Rzemiosło” z 1948 r.

Teczka V:

Raporty kasowe Zarządu Miejskiego od 1 marca 1946 r. (księga).

Projekty zagospodarowania terenu przy Spółdzielczym Domu Handlowym (1946-1969) - 12 pozycji.

Teczka VIII:

Koło śpiewacze „Halka” i zespół teatralny (1947-1952) - 33 pozycje.

Wycinki prasowe o Barlinku z lat 1938-1967, w tym dwa numery „General -Anzeiger für Berlinchen” z 1940 r.

Teczka IX - pionierzy Barlinka:

Józef Mrowiński.

Władysław Flis.

Jan Szczupak.

Teczka XV - dokumenty Czesława Paśnika (1918-1982):

Ojciec Czesława Paśnika - 3 pozycje.

Dokumenty prywatne - 11 pozycji.

Działalność społeczna - 17 pozycji.

Działalność polityczna - 17 pozycji.

Pisma urzędowe - 13 pozycji.

Korespondencja - 26 pozycji.

Artykuły prasowe na temat Paśnika - 8 pozycji.

Opieka nad zabytkami - 96 pozycji.

Korespondencja - 44 pozycje.

Teczka XVII - Oflag II C Woldenberg:

Organizowanie Muzeum Woldenberczyków w Barlinku (1981-1982) - 16 pozycji.

Działalność Muzeum Woldenberczyków w Barlinku (1975-1982) - 29 pozycji.

Korespondencja z Ireną Gajewską, córką kapitana marynarki Kazimierza Siwickiego, poległego 30 stycznia 1945 r. w Dziedzicach (1981-1983) - 10 pozycji.

Teczka XVIII - Stefan Flukowski (1902-1972):

Korespondencja Stefana Flukowskiego.

Artykuły prasowe dotyczące Leona Kruczkowskiego przekazane przez Marię Flukowską.

Fotografie Flukowskiego.

Teczka XIX - partie polityczne:

VIII Wojewódzki Zjazd Delegatów Stronnictwa Demokratycznego, Szczecin 18-19 maja 1963 r.

Stronnictwo Demokratyczne - protokoły nr 1-46 - 9-47 (1946-1947) - 9 pozycji.

Związek Harcerstwa Polskiego w Barlinku (1946-1947).
Związek Harcerstwa Polskiego - pisma różne (1952-1966).
Koło Przyjaciół Harcerstwa (1948-1959).
Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Zarząd Miejsko-Gminny w Barlinku (1973-1977).

KRONIKI:

Paśnik Czesław: Kronika miasta Barlinka. Część I: 1945-1964, s. 56. (Obszerny opis dziejów miasta prowadzony na bieżąco od stycznia 1945 r. do 20 października 1964 r.. Zawiera ponadto 31 zdjęć oraz liczne oryginały dokumentów).

Paśnik Czesław: Kronika miasta Barlinka. Część III: 1972-1975, s. 54. (Poza bogatym opisem zawiera liczne zdjęcia oraz wycinki prasowe).

„Kronika prasowa” wykonana przez Czesława Paśnika:

Cz. I: 270 wycinków prasowych od sierpnia 1954 do 31 grudnia 1968 r.

Cz. II: 336 wycinków od 1 stycznia 1969 r. do 30 czerwca 1971 r.

Cz. III: 280 wycinków od 1 lipca 1971 do 15 maja 1973 r.

Cz. IV: 444 wycinki od 15 maja 1973 r. do 24 grudnia 1975 r.

Barlinek w prasie (1980-1983).

Kronika Organizacji Harcerskiej przy Szkole Podstawowej nr 1 w Barlinku (1954-1957) , s. 118, zdjęcia.

Kronika kulturalna. Historia ruchu amatorskiego w Barlinku (1946-1969), s.89, zdjęcia.

PRASA:

„Amtlichen Soldiner Kreisblatt” Jg. 58: 1906 nr 7-151a.

„General-Anzeiger für Berlinchen, Bernstein und Umgegend (Berlinchner Zeitung)” 1938 nr 154-306, 1940 nr 152-306.

„Soldiner Tageblatt” 1939 nr 212 i 225.

IKONOGRAFIA:

Widokówki przedstawiające przedwojenny Barlinek - 63 pozycje.

Matryce ilustrujące sprzęt rolniczy produkowany w Fabryce Pługów Edwar-
da Schwartza - 116 pozycji.

29 Katalog Eisengieserei Hammerwerk Ed. Schwartz und Sohn Pflugfabrik bei Berlinchen.

Projekt budowy mauzoleum w 1922 r.

„Barlinek jak kiedyś było (Berlinchen wie es einmal war). Podarek od Kreis Soldiner Heimatstuben in Soltau, Lüneburger Heide. Mai 1991”.

Album Barlinka (1945-1970). Zawiera dokładny plan zniszczeń wojennych oraz 44 zdjęcia miasta wykonane przed odgruzowaniem.

Powszechna Spółdzielnia Spożywców Społeczeństwu Barlinka w 40-lecie PRL. Obiekty własne wybudowane przez PSS w Barlinku w latach 1946-1984 (51 zdjęć).

KARTOGRAFIA:

Plan Barlinka z 1747 r. (41 / 33,5 cm).

Plan sieci wodociągowej z 1903 r.

Cztery plany kanalizacji Barlinka z lat 1917-1929.

Osiedle: „Städt Siedlung”.

Plany miasta w skali 1:5000 - 1905, 1922, 1927, 1934, 1935.

Plan Barlinka w skali 1:2000.

Mapy okolic Barlinka (10 sztuk), w tym plan Choszczna z 1941 r.

Zakład wodociągowy.

Rzeczpospolita Polska. Instytut Kartograficzny i Wydawniczy GLOB Jana Chodorowicza, Kraków 1945.

Sklep nr 4 w Barlinku (1949 r.).

RÓŻNE:

Akt erekcyjny budynku apteki z 1817 r., znaleziony podczas prac remontowych w 1961 roku.

Spis mieszkańców Barlinka z lat 1847-1860.

Hausnummer Verzeichnis (spis właścicieli budynków sporządzony około 1919 r.).

Akt erekcyjny sali gimnastycznej z 4 lutego 1923 r., odnaleziony podczas prac remontowych w butelce, zamurowanej w fundamencie budynku.

Lagerbuch. Księga inwentarzowa nieruchomości miejskich założona w 1931 r. przez burmistrza Wunnike. Na 192 stronach znajdują się plany, zdjęcia i opisy 62 obiektów, należących do miasta (szkół, młynów, gazowni, ratusza itd.). Integralną częścią książki są mapy w skali 1:4000 (zachowało się jedynie 10 sztuk).

Odbitki pieczęci urzędowych z pierwszych powojennych lat (1945-1947) - Barlinek i okolice. Album wykonany przez Czesława Paśnika.